

ดับฝันนักพัฒนาฯ เพราะยาบ้าเพียงเม็ดเดียว !

กลุ่มพัฒนางานคดีปกครอง
สำนักส่งเสริมงานคดีปกครอง สำนักงานศาลปกครอง

“ยาเสพติด เป็นภัยต่อชีวิต เป็นพิษต่อสังคม”

สโลแกนแสนคุ้นหูที่เตือนให้ตระหนักถึงโทษภัยของยาเสพติดนี้ ... มีมานานแล้ว แต่ทว่าปัญหาเสพติดก็ยังไม่มียาที่จะทุเลาเบาบางลง ส่งผลให้เกิดปัญหาทางสังคมตามมามากมาย รวมทั้งปัญหาอาชญากรรมต่าง ๆ เพื่อที่จะให้ได้เงินมาซื้อยาเสพติด ซึ่งฤทธิ์จากการเสพยาอาจทำให้เกิดอาการคลุ้มคลั่งจนทำร้ายคนในครอบครัวหรือผู้อื่นได้ ดังที่เห็นจากข่าวอาชญากรรมต่าง ๆ ซึ่งมักมีเรื่องของยาเสพติดเข้าไปเกี่ยวข้อง

แม้ว่าภาครัฐจะมีมาตรการเชิงรุกรวมทั้งการประกาศสงครามกับยาเสพติด และให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาก็กว้างขวาง แต่ปัจจุบันดูเหมือนว่ายาเสพติดก็ยังคงซื้อขายคล่อง แถมราคาถูกไม่ต่างจากลูกอมเด็กเสียด้วยซ้ำ อันสะท้อนให้เห็นว่าต้องมีการจัดการปัญหาอย่างจริงจัง ! และอาจด้วยเพราะ ... การค้ายาเสพติดทำให้รวยง่าย หลาย ๆ คนจึงหลงผิดก้าวเข้าสู่วงการค้ายา จะโดยเจตนาหรือไม่ก็ตามที่

สำหรับข้าราชการพลเรือนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษประเภทบ้านั้น สำนักงาน ก.พ. ได้วางแนวทางการพิจารณาและลงโทษเอาไว้ว่า ให้ถือเป็นผู้กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติก่อร้ายแรง อันเป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงที่ต้องถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ

ประเด็นชวนคิดในวันนี้ ... เป็นกรณีของข้าราชการท้องถิ่นซึ่งมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยมียาบ้าอยู่ในครอบครอง 1 เม็ด และได้ถูกผู้บังคับบัญชาลงโทษปลดออกจากราชการ จึงน่าสนใจว่า ... กรณีดังกล่าวจะถือว่าเป็นธรรมและเหมาะสมกับความผิดหรือไม่ ?

โดยเรื่องราวของคดีมีอยู่ว่า ... ผู้ฟ้องคดีเป็นนักพัฒนาชุมชน สังกัดเทศบาลแห่งหนึ่ง ได้ถูกจับกุมพร้อมยาบ้าจำนวน 1 เม็ด และที่แตกเป็นชิ้นอีก 11 ชิ้น รวมน้ำหนัก 0.435 กรัม ซึ่งศาลจังหวัดพิพากษาว่าผู้ฟ้องคดีมีความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 โดยรับสารภาพ จึงให้การกำหนดโทษไว้ 1 ปี ผู้ฟ้องคดีมีอุทธรณ์ คดีจึงเป็นอันถึงที่สุด

ในส่วนการดำเนินการทางวินัยได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ซึ่งรายงานผลการสอบสวนและเสนอความเห็นต่อนายกเทศมนตรีว่า ผู้ฟ้องคดีกระทำความผิดวินัยไม่ร้ายแรงเห็นสมควรลงโทษลดขั้นเงินเดือนหนึ่งขั้น โดยนายกเทศมนตรีเห็นพ้องด้วย แต่เมื่อรายงานไปยังคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดกลับมีความเห็นแตกต่างว่า กรณีของผู้ฟ้องคดีเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง จึงสั่งให้นายกเทศมนตรีทบทวนการดำเนินการทางวินัย โดยภายหลังการทบทวนและพิจารณาโทษตามแนวทางที่ ก.ท. และ ก.พ. กำหนดไว้แล้วนายกเทศมนตรีเห็นว่าผู้ฟ้องคดีกระทำความผิดวินัยร้ายแรง ฐานประพฤติก่อร้ายแรง จึงมีคำสั่งให้ปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว แต่ไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง เพื่อขอให้พิพากษาเพิกถอนคำสั่งลงโทษปลดตนออกจากราชการ และให้รับตนกลับเข้ารับราชการ หรือให้ตนมีสิทธิได้รับบำเหน็จตั้งแต่วันที่ถูกลงโทษปลดออกจากราชการ

คดีนี้ ... ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยจึงยื่นอุทธรณ์คดี โดยโต้แย้งว่าการดำเนินการทางวินัยมิได้ให้โอกาสตนชี้แจงเหตุผลหรือเจตนาที่แท้จริงของการครอบครอง ยาเสพติดและเพราะเหตุใดจึงให้การรับสารภาพดังกล่าว อีกทั้งยาเสพติดที่ผู้ฟ้องคดีครอบครองนั้น มีปริมาณเพียงเล็กน้อย

คำวินิจฉัยของรัฐ

คดีมีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า การที่นายกเทศมนตรีมีคำสั่งปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ขอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ? และผู้ฟ้องคดีมีสิทธิได้รับบำเหน็จนับแต่วันที่ถูกลงโทษออกจากราชการหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีได้ให้ถ้อยคำเพิ่มเติมต่อคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ภายหลังจากศาลจังหวัดมีคำพิพากษาแล้วว่า ผู้ฟ้องคดียอมรับในศาลว่ายาบ้าเป็นของผู้ฟ้องคดี โดยยึดมาจากเด็กที่ร่วมวงสุราเพื่อนำไปศึกษาวิจัย มิได้นำไปใช้เสพหรือจำหน่าย (ตามที่ทนายความแนะนำ) แต่ความจริงแล้วยาบ้ามีใช้ของผู้ฟ้องคดี รวมทั้งได้มีการสอบสวนพยานฝ่ายผู้ฟ้องคดีด้วย จึงถือว่าคณะกรรมการสอบสวนฯ ได้ให้โอกาสผู้ฟ้องคดีชี้แจงแสดงพยานหลักฐานตามประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัด ว่าด้วยหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย แล้ว

แต่โดยที่ผู้ฟ้องคดีให้การรับสารภาพต่อศาลจังหวัดว่าได้ครอบครองยาบ้าจริง **กรณีถือเป็นความผิดที่ปรากฏชัด** โดยคณะกรรมการสอบสวนฯ **ไม่จำเป็นต้องสอบสวนเจตนาที่แท้จริง**ของผู้ฟ้องคดีตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง เนื่องจากระยะเวลาผ่านไปย่อมจะหาเหตุผลมาอ้างเพื่อให้พ้นผิดได้ คำให้การรับสารภาพต่อศาลในทันทีหลังเกิดเหตุไม่นานย่อมเป็นคำรับสารภาพตามความจริง ซึ่งหากไม่เป็นความจริงผู้ฟ้องคดีย่อมจะต้องต่อสู้คดี เพราะอาจส่งผลต่ออนาคตราชการของตนได้ อีกทั้งผู้ฟ้องคดีเป็นนักพัฒนาชุมชนไม่มีหน้าที่ศึกษาว่าเป็นยาบ้าจริงหรือไม่ ซึ่งต้องมีเครื่องมือในการตรวจพิสูจน์ ข้อกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจรับฟังได้

ส่วนข้ออ้างเกี่ยวกับมติ ครม. ตามหนังสือ ที่ นร 0505/ว 38 ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2550 เรื่อง การปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการให้โอกาส ... ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด ซึ่งพ้นสภาพจากการใช้ยาเสพติดเข้าทำงานหรือรับการศึกษาต่อในหน่วยงานภาครัฐนั้น เป็นหลักเกณฑ์การให้โอกาสกับผู้เสพติด ซึ่งพ้นสภาพจากการใช้ยาเสพติดแล้วเท่านั้น แต่ในกรณีของผู้ฟ้องคดีเป็นกรณีครอบครองยาเสพติดให้โทษ จึงไม่เข้ากรณีที่จะได้รับการพิจารณาตามหลักเกณฑ์ของหนังสือดังกล่าว

สำหรับสิทธิในการรับบำเหน็จของผู้ฟ้องคดีเพราะเหตุถูกปลดออกจากราชการ ซึ่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2500 (แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน) ประกอบกับประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัด ว่าด้วยหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย ได้กำหนดให้ผู้ถูกลงโทษปลดออกมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ เสมือนว่าผู้นั้นลาออกจากราชการ ทั้งนี้ ข้าราชการท้องถิ่นที่จะมีสิทธิได้รับบำเหน็จเพราะเหตุลาออก ต้องเป็นผู้ที่รับราชการครบ 10 ปีบริบูรณ์ เมื่อผู้ฟ้องคดีรับราชการจำนวน 7 ปี 5 เดือน จึงไม่เข้าเงื่อนไขตามที่กฎหมายบัญญัติให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จดังกล่าว

ดังนั้น **คำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ** ฐานเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัด ว่าด้วยหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย ซึ่งกำหนดให้การกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก ... หรือการกระทำอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งให้นายกเทศมนตรีสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว **พิพากษายกฟ้อง (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ. 228/2565)**

บทสรุปชวนอ่าน

จะเห็นได้ว่า ข้าราชกรรท้องถิ่นกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ในการสอบสวนและพิจารณาโทษทางวินัยจะต้องดำเนินการตามกฎหมายหรือระเบียบหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้ ซึ่งโดยปกติการพิจารณาโทษผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดกรณียาบ้า (ให้โทษชนิดร้ายแรง) มักจะเป็นไปในแนวทางเดียวกันคือ ถือว่าเป็นผู้ประพฤตชั่วอย่างร้ายแรง อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ทั้งนี้เพราะปัญหาเสพติดเป็นปัญหาที่กระทบความมั่นคงของชาติ ซึ่งข้าราชกรรทจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีและไม่กระทำความผิดเสียเอง อันอาจส่งผลทำให้การปราบปรามยาเสพติดไม่สามารถบรรลุผลได้ บทลงโทษสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดจึงมีความรุนแรง อันเป็นที่มาว่า ... ยาบ้าเพียงเม็ดเดียว ก็อาจดับอนาคตชีวิตราชการได้เชียว ... นะครับ

(ปริกษการฟ้องคดีปกครองทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ที่ สายด่วนศาลปกครอง 1355)
